

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 28 ΜΑΪΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ :
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

Α'. ΚΕΙΜΕΝΟ

Γιάννης Σκαρίμπας

Χορός συρτός

Κάλλιο χορευταράς νά 'μouνα πέρι¹
κόλλες πού νά κρατῶ καί μολυβάκια,
θά 'σερνα συρτό χορό, χέρι μέ χέρι,
μ'όλα μας τοῦ γιαλοῦ τά καραβάκια.

Κι ἔν' ἀψηλό τραγούδι γιά σιρόκους²
θ' ἄρχιζα, γι' ἀφροπούλια καί γιά ἕνα
γλαρό καράβι μέ πανιά καί κόντρα φλόκους³
πού θά 'ρχονταν νά μ' ἔπαιρνε καί μένα.

Μέ χωρίς⁴ Καρυωτάκη, Πολυδούρη,
μόνο νά τραγουδᾶν τριγύρω οἱ κάβοι⁵,
κι οἱ πένες μου πενιές σ' ἕνα σαντούρι⁶,
ἄσπρα πανιά σου οἱ κόλλες μου, καράβι!

Γιαλό-γιαλό νά φεύγουμε και ἄντε!
Νά λέμε ὅλο γιά μάτια, ὅλο γιά μάτια,
κι ἐκεῖ - λές κομφετί μέσ στό λεβάντε⁷ -
ὅλα μου τά γραφτά χίλια κομμάτια!

Καί, σάν χτισμένη ἐκεῖ ἀπό κιωλία,
βαθιά νά χάνεται ἡ Χαλκίδα⁸ πέρα,

μ'όλα μου άνοιγμένα τά βιβλία,
καθώς μπουλούκι γλάροι στόν άέρα...

(Έαυτούληδες, 1950)

-
1. περί παρά.
 2. σιρόκος' νοτιοανατολικός άνεμος.
 3. φλόκος' τριγωνικό ιστίο που προεξέχει από την πλώρη του καραβιού.
 4. χωρίς χωρίς.
 5. κάβος' ακρωτήριο.
 6. σαντούρι' έγχορδο παραδοσιακό μουσικό όργανο.
 7. λεβάντες' ανατολικός άνεμος.
 8. Η Χαλκίδα είναι ο τόπος όπου έζησε ο Γιάννης Σκαρίμπα.

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Στο ποιητικό έργο του Γιάννη Σκαρίμπα συνυπάρχουν στοιχεία παραδοσιακής και νεωτερικής ποίησης. Να εντοπίσετε τα στοιχεία αυτά στο ποίημα που σας δόθηκε και να τα γράψετε.

Μονάδες 15

2. Το ποίημα οργανώνεται σε επιμέρους εικόνες που διατυπώνονται η καθεμιά ως ευχή. Να επισημάνετε τις εικόνες και να τους δώσετε από έναν τίτλο.

Μονάδες 20

3. Στο ποίημα διαφαίνεται μια τάση αυτοκριτικής του ποιητή. Σε ποια σημεία του ποιήματος την εντοπίζετε και πώς αυτή συνδυάζεται με τους ποιητές Καρυωτάκη και Πολυδούρη, καθώς και με τον τίτλο της συλλογής Έαυτούληδες;

Μονάδες 20

4. Στον "Χορό συρτό" του Γιάννη Σκαρίμπα κυριαρχεί μια τάση φυγής από έναν πραγματικό προς έναν ιδεατό κόσμο. Να δώσετε τα χαρακτηριστικά των δύο αυτών κόσμων με βάση τις δύο τελευταίες στροφές του ποιήματος.

Μονάδες 25

5. Να γράψετε ποια κοινά στοιχεία υπάρχουν ανάμεσα στο ποίημα που σας δόθηκε και στο ποίημα που ακολουθεί, ως προς τη βασική ιδέα τους.

Η. Βουτιερίδης

Ποίηση

Γεμάτο το γραφείο χαρτιά, βιβλία·
στης σκέψης το βασίλειο τριγυρίζω·
θαρρώ με πνεύματα έξοχα ότι αρχίζω
σπουδαία και σοβαρή συνομιλία.

Κι η Μούσα πάλι μου ζητάει φιλία·
συχνά το χέρι στα μαλλιά βυθίζω·
μαύρες σειρές τ' άσπρο χαρτί γεμίζω...
Ιδέες και μέτρα αρχίζουν συναυλία...

Έξω ήλιος λάμπει· η φύση όλη γελάει·
παντού χαρά θεού· τραγούδι μοιάζει
ο κάθε κρότος, που η ζωή σκορπάει.

Πάμε, γλυκιά γυναίκα μου, να ιδούμε
ολάκερο το θαύμα, που μας κράζει,
και της ζωής την ποίηση να χαρούμε.

Μονάδες 20

ΟΔΗΓΙΕΣ
(για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα δεν θα τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα ερωτήματα.
4. Κάθε απάντηση σωστά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης : Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ